Maastricht in Beeld

Markt 14: Mathias Soiron

46

januari 2023

Markt 14: Mathias Soiron

Het pand is omstreeks 1750 gebouwd door Mathias Soiron. De bouwheer, de opdrachtgever, was Matthias Bonhomme, postmeester. Het is een prachtig voorbeeld van de patriciërswoningen waarvan er aan deze zijde van de Markt veel meer zijn.

Het is een pand in Lodewijk XVI^{de} stijl. Naast de voordeur staan stenen stoeppalen met ijzeren kettingen om het eigen stukje grond af te bakenen. De gevel is verdeeld in vier traveeën, de verticale stroken, en vier bouwlagen, de horizontale stroken. Dan reken ik de zeer ruime zolder als een laag, hoewel er vermoedelijk meer zijn. Er was verordonneerd dat iedere woning veel ruimte moest hebben om in tijden van belegeringen voedsel op te slaan. Vandaar de hoge daken.

Het pand is in 1960 gerestaureerd en is op behoorlijke wijze teruggebracht in oorspronkelijke staat. Het is een tijd directiekantoor geweest van de Gemeente Spaarbank, later Spaarbank Limburg, een voorloper van de SNS. Tegenwoordig is het in gebruik als The Office, men kan er kantoorruimte huren.

Adres: Markt 14
Web: https://mestreechtersteerke.nl/pag-markt14.htm

De buitenzijde is bijzonder rijk versierd. Prachtige hoge ramen met in de roeden houtsnijwerk. En hardstenen basementen onder de ramen. We zien een ronde krans die ophangt aan een grote spijker en twee takken loofwerk die door de krans zijn gevlochten. En een *supraporte* boven de ingang in snijwerk. Een festoen die aan ringen hangt en opnieuw takken loofwerk. Overal is grote zorg aan besteed. De rijkdom spat ervan af.

De hal is wat sober. Een voluut en een festoen met wat zilververf er overheen. Het zit boven een grote spiegel waarin we net de sobere rozet aan het plafond kunnen zien. En er zijn wat fraai versierde deuren met daarin gesneden paneeltjes met bladmotieven.

Achter de hal is er een kamer. Er hangt een grote ronde lamp net onder de gestuukte rozet. De schaduwen van de lamp maken dat de ruimte van marmer lijkt. Rechts zien we een tandlijst. Maar het meeste aandacht trekt het beeld dat staat tussen twee pilaren in een halfronde nis met een schelp bovenin. Het is een welgevulde dame, met een zilveren kleedje aan, ze houdt een standaard vast.

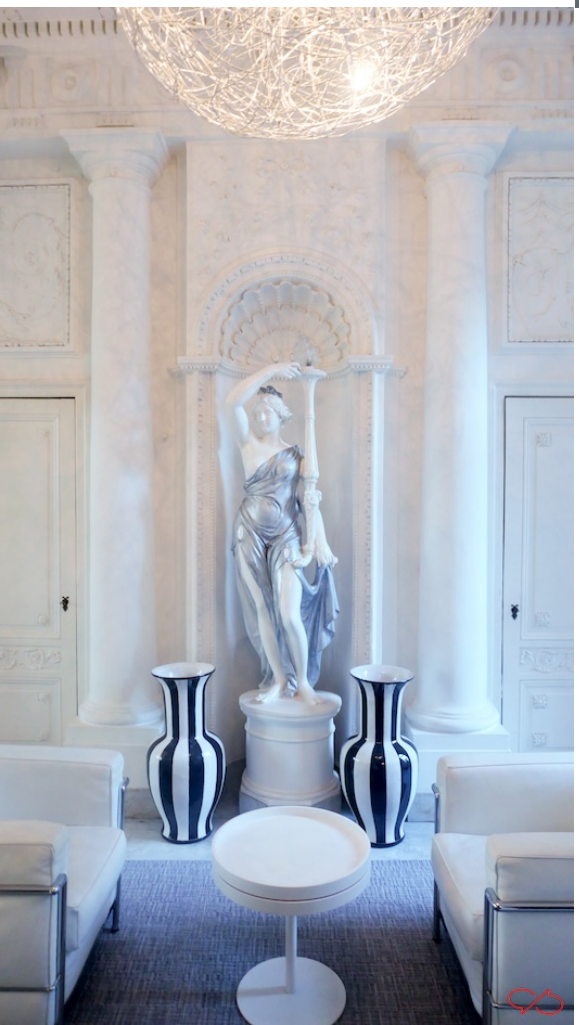

Ik ontdekte een schakelaar achter de sokkel en plots bleek de dame een levensgroot armatuur te zijn. Meteen zien we hoe Mathias Soiron de reliëfs bedoeld heeft. Zonder het diffuse licht van tegenwoordig, maar van kaarsen of olielampen. Lichtpunten die prachtige schaduwen geven. Met wat bladgoud zou het feest compleet zijn.

Voor we naar de achterste kamer gaan, kijken we eerst even naar de trap en naar de balustrade in het bijzonder. We kijken hier naar de *depart*, het beginpunt van het opgaande deel. De versiering is uitbundig. Let vooral op de leuning, die eindigt in een slang die klaar is om te bijten. In iedere geleding van de balustrade zit een snijwerk, allemaal verschillend. We zien hier een lint dat met een strik bovenaan is vastgemaakt. Er hangt een vogeltje aan. Helaas zijn er wat stukjes verloren gegaan. Op de hoogste verdieping ontbreekt er een volledig.

Hier zien we voor- en achterzijde van hetzelfde paneel. We zien opnieuw een lint met de strik bovenaan. Aan het lint hangen nu muziekinstrumenten: een panfluit, een gewone fluit, castagnetten en een triangel. En er hangt ook een wijnrank die om het tafereel heen krult. We zien de bladeren.

Wie op koninklijke wijze de trap afdaalt, ziet voor zich de prachtige kamer met het beeld. Maar let op, aan het eind van de leuning wacht de slang en die slaat onverbiddelijk toe.

We komen tot slot in de achterkamer die wel bijzonder uitbundig gedecoreerd is. Veel van de versieringen, de reliëfs en de *grisailles* die we zo zullen zien, hebben te maken met wapens. Zo zien we hier ensembles, een geheel dat samengesteld is uit delen. Soiron heeft heel veel van zulke stukken gemaakt. Over wapens, de oogst, de jacht, de jaargetijden, visserij, tuinieren met allerlei attributen die bijeen gehouden worden door een lint, bovenaan met een strik vastgemaakt aan een spijker.

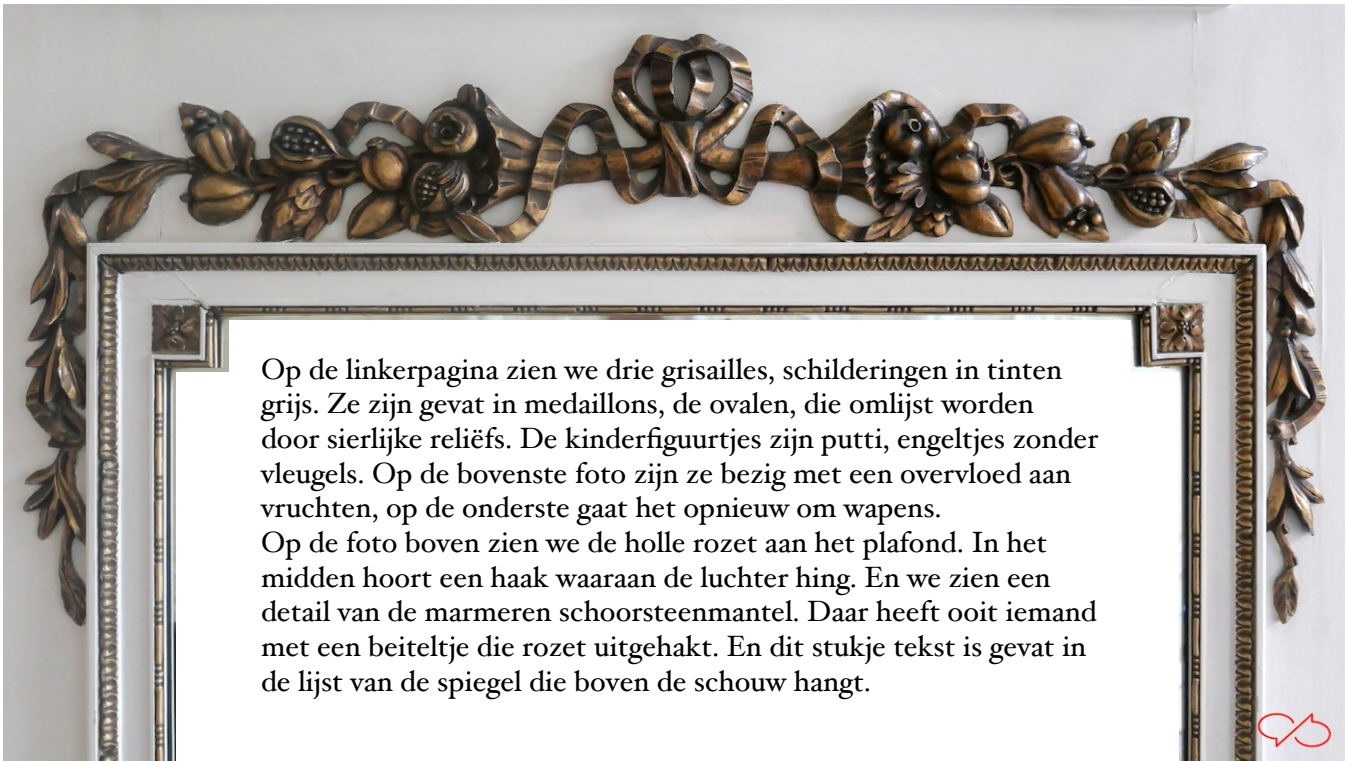

Op de linkerpagina zien we drie grisailles, schilderingen in tinten grijs. Ze zijn gevat in medaillons, de ovalen, die omlijst worden door sierlijke reliëfs. De kinderfiguurtjes zijn putti, engeltjes zonder vleugels. Op de bovenste foto zijn ze bezig met een overvloed aan vruchten, op de onderste gaat het opnieuw om wapens.
Op de foto boven zien we de holle rozet aan het plafond. In het midden hoort een haak waaraan de luchter hing. En we zien een detail van de marmeren schoorsteenmantel. Daar heeft ooit iemand met een beiteltje die rozet uitgehakt. En dit stukje tekst is gevat in de lijst van de spiegel die boven de schouw hangt.

Maastricht in Beeld
kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht.
De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

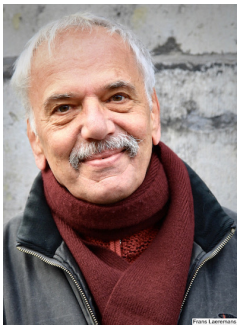

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom 6.14
Opmaak: Apple Pages 12.1
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele